

SVĒTRĪTA ZVANI

Mineapolis - St. Paula
LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZES
VĒSTNESIS

Mācītāja Maija Cepure-Zemmels
2140 Orkla Drive
Golden Valley, MN 55427
Tālr. 763-546-8178

www.mndraudze.org
mndraudze@gmail.com

Diakone Milda Dauka
612-822-1855

BAZNĪCA un KANCELEJA
3152 - 17th Ave. So.
Minneapolis, MN 55407
Tālr. 612-722-4622
māc. 612-722-0174

2010. gads

OKTŌBRIS

Nr. 10

Zenta Liepa no krājuma "Mazā zeme".

Lūgsna dievnamā.

Starus mesdami,
Kvēlodami
Logi liegi zaigoja ausmā.

Vārdos vēl neizteikta,
Ceļu uz lūpām meklējot bikli,
Sirdspukstā drebēja lūgsna.

Starus mesdami,
Kvēlodami
Logi liegi ziedēja ausmā.

Uz pieres Viņš,
Uzlika roku -

Gaismas šalkas
Kā viļņu vēdas
Šūpojās skalojās
Plakstieniem pāri,
Dzīji gruzdošām bēdām.

No bezvārdu lūgsnas,
No pieskāriena,
No gaismas strēlēm,
No zemsāpju dzīlēm
Pret debesīm plauka un cēlās
Jauna rīta un saullēkta dārzs -

Trauslu cerību rožainais dārzs.

Izvilkumi no **māc. Alberta Ozola** sprediķa "Pļaujas un baznīcas svētkos";
no krājuma *Ej un dari*.

Mēs visi stāvam Dieva tīruma malā. Un kā tādi lai ieklausāmieš tais sējas un pļaujas padomos, ko apustulis Pāvils dod mums šodien apceramajos dievvārdos.

Vispirms apustulis Pāvils tur atgādina katra nopietna darba likumu: *sējas un pļaujas sakarības likumu*. Mūsu tekstā tas izteikts vārdos: "Kas sīksti sēj, tas arī sīksti pļaus, un kas sēj uz svētību, tas arī pļaus uz svētību." Citā vietā (Galat.6:7) apustulis saka vienkāršāk: "Ko cilvēks sēj, to viņš arī pļaus."

Abās šais vietās šie vārdi lietoti kā līdzība. Zemkopim viņa tīrumā šis likums ir pats par sevi saprotams, ka papriekšu jānāk sējai, lai varētu pļauju sagaidīt. Turpretī mūsu dzīves tīrumā, kā arī Dieva un garīgā tīrumā mēs dažkārt pārāk vēlu un dažkārt par vēlu atskaršam šo sējas un pļaujas sakarības likumu.

Tā, piemēram, mūsu kristīgās audzināšanas darba centienos. Tur kādreiz ir tā, ka mēs nesējam nemaz, un tomēr augļus gaidām. Vai vēl jaunāk: mēs sējam nezāles un skaidri zinām, ka tās ir nezāles, bet gaidām kviešus uzaugam. "Vai gan var lasīt vīna ogas no ērkšķiem, vai vīģes no dadžiem?" saka mūsu Pestītājs (Mat.7:16). Bet laiku pa laikam arvien vēl notiek tā, ka sējam vienaldzību un gaidām ticību uzaugam, sējam naidu un gaidām mīlestību, un tā jo-projām. Mēs gaidām brīnuma, bet brīnums nenotiek. Akmeņi netop pārvērsti par maizi (Mat.4:3). Dievs nesūta katru reizi savu eņģeli sēt savu debess sēklu tur, kur mēs esam kūtri vai nevižīgi bijuši.

Bet arī tad, ja sējam, un labu sēklu sējam, apustuļa vārdi liek mums pārbaudīt sevi un savu darbu. "Kas sīksti sēj" - tā pareži, mazliet, laiku pa laikam, cik nu laiks un citas darīšanas atļauj - tas nevar gaidīt bagātīgu ražu. Pirms mēs tāpēc zemi vai debesis vainojam, pārbaudīsim vispirms, kāda ir bijusi mūsu pašu sēšana.

Tas ir pirmais, ko apustuļa vārdi mums šodien atgādina: no mūsu sējas vispirms atkarājas mūsu pļauja! Kaut mēs visi tālab apņēmtos kalpot, strādāt, sēt vēl uzcītīgāk, labāk, neatlaidīgāk un pašaizliedzīgāk, nekā līdz šim esam sējuši; sēt uz svētību mūsu mājās, ģimenēs, draudzē, kristīgos un nacionālos pasākumos; uz svētību - lai reiz mēs pļautu uz svētību, ja Dievs tā būs lēmis!

Māc. Maija Cepure-Zemmele.

Glāb laiku -- dzīvo gudri.

Tad nu raugaities nopietni uz to, kā dzīvojat: nevis kā negudri, bet kā gudri; Izmantojiet laiku, jo šīs dienas ir jaunas! Tāpēc nepadodieties neprātam, bet cenšaties saprast, kāds ir jūsu Kunga prāts. Un neapreibināties ar vīnu, no kā ceļas izlaidīga dzīve, bet topiet gara pilni, Runādami cits uz citu psalmos, himnās un gara iedvesmotās dziesmās, dziedādami un koklēdami tam Kungam savās sirdīs. Pateicieties vienumēr un par visu Dievam Tēvam mūsu Kunga Jēzus Kristus vārdā. Pāv.v. efez.5:15.-20.

Vai uz pasaules kas vēl trakāks varēja notikt? Vai vēl jaunāku joku Dievs ar Bertu būtu varējis izspēlēt? Tas ir tikai Viņa pirksts, ka Bertas un Almas bēres notiek vienlaicīgi vienā un tajos pašos kapos, nelielā attālumā viena no otras. Un Bertai šajās bērēs jānoskatās, pat to Dievs viņai nav aiztaupījis. Pat to mierinājumu, ko dod neziņa viņai nav atvēlējis. Sākot

DIEVKALPOJUMI

Oktobrī:

Svētdien, 3. - Deviņpadsmitā svētdiena pēc Vasarsvētkiem.

plkst.10:00 **Pļaujas svētku** DIEVKALPOJUMS ar Svēto vakarēdienu un bērnu uzrunu*; dzied draudzes KORIS. Pēc dievkalpojuma, Dāmu saimes gatavotas Pļaujas svētku **PUSDIENAS**.

No 9.-10. - mūsu baznīcas telpās notiks *Vidienes apgabala garīdznieku un draudzes darbinieku konference*.

Svētdien, 10. - Divdesmitā svētdiena pēc Vasarsvētkiem.

plkst. **11:30** DIEVKALPOJUMS ar Svēto vakarēdienu; dzied draudzes KORIS; sprediķo viesu māc. *Dr. Jānis Keggi*, dievkalp. kārtība - LELBAS liturģijas noz.vad. māc. *Dr. Sarma Eglīte*; dievk.vad.piedalās LELBAS pārv. priekšn. *prāv. Lauma Zušēvica*, Vidienes apg. g. vad. *prāv. Gunārs Lazdiņš* un citi garīdznieki. Pēc dievkalpojuma, sadraudzība pie draudzes dāmu gādātām pusdienām.

ievēro sākuma laiku

Sestdien, 16. - Svecīšu vakars "Crystal Lake" kapos, latviešu nodalījumā.

plkst. 18:00 (6:00 vakarā)

Svētdien, 17. - Divdesmit pirmā svētdiena pēc Vasarsvētkiem.

plkst.10:00 DIEVKALPOJUMS, pieminot evaņģelistu Lūku. Pēc dievkalpojuma, sadraudzības pusstunda un atskats uz Saeimas vēlēšanām - Ilze Garoza, Valdis Miķelsons.

Svētdien, 24. - Divdesmit otrā svētdiena pēc Vasarsvētkiem.

plkst.10:00 DIEVKALPOJUMS. Pēc dievkalpojuma, sadraudzības pusstunda un mūsu ceļotāju stāstījumi par dzīvi Latvijā.

Svētdien, 31. - Divdesmit trešā svētdiena pēc Vasarsvētkiem.

plkst.10:00 Ticības atjaunošanas dienas - Reformācijas svētku DIEVKALPOJUMS ar Svēto vakarēdienu; īpaša mūzika. Pēc dievkalpojuma, sadraudzība un māc. Maija un Dr. Ivars runās par to, ko kursos dzirdēja no prof. Edward D. Schneider "Luther Theological Foundation for Social Ethics"; visi aicināti izteikties.

Novembrī:

Sestdien, 6. - plkst. 16:00 (4:00 p.p.) teoloģes *Unas Strodas* lekcija "*Kas ir Dievs?*"

plkst. 16:00 *Valodas un vārdu nozīme mūsu sarunā par un ar Dievu*".

Svētdien, 7. - Divdesmit ceturta svētdiena pēc Vasarsvētkiem.

plkst.10:00 DIEVKALPOJUMS ar Svēto vakarēdienu un bērnu uzrunu*; sprediķo teol. Una Stroda. Pēc dievkalpojuma, kafijas galds un teol. Unas Strodas lekcija "*Ko nozīmē būt par Kristus mācekli*".

* notiek svētdienas skolas nodarbības Lailas Švalbes vadībā.

jau no pašas dzimšanas, kad Viņš tai piešķīra nepiemērotus vecākus, līdz pat kapa malai, un jā - pat vēl aiz tā Viņš Bertai nav devis nekā laba. Pat to labo, ko viņa pati sev sagādāja, Dievs tai atņēma. Viņš tai pārāgri atņēma vīru. Ar to Berta nekādi nevarēja samierināties un Dievam piedot. Bērni gan bija, bet tie ātri pameta mājas, apprecējās un vairījās satikties ar viņu.

Vienīgi Alma, tā vientiesīgā dvēselīte, kas mašīnas katastrofā zaudēja gan vīru, gan dēlu, tā ir palikusi cauri visiem šiem gadiem Bertas uzticīgā kaimiņiene, kaut arī Berta pār Almu izgāza visu savu žulti, kad tā redzēja Almas sirsnīgo uzticēšanos Dievam. Tā šķīta muļķīga. Tikai muļķis var bučot roku, kuŗa tam sit -- tā sprieda Berta.

Alma pateicās Dievam par visu - par to, ka var redzēt, dzirdēt, ka var kustēties, kaut artrīts reizēm viņu gauži mocīja un tā staigāja ar spieķīti vai pārvietojās ratiņos. Viņa pateicās par pajumti, uzturu, par kopā ar vīru un dēlu pavadīto laiku un savstarpējo mīlestību. Tagad viņu pietrūka, bet Alma neievilkās sevī, bet bija atvērta tiem, ko Dievs lika viņas ceļā un kam bija vajadzīga mīloša, saprotoša sirds un labs iedrošinošs vārds.

Alma visiem bija kā saulīte, kā neizsīkstošs labestības avotiņš. Viņa deva citiem to, kas tai bija, kaut arī gadījās, ka pēdējās dienas pirms pensijas saņemšanas pašai bija tā grūtāk.

Berta par Almas neprātīgo rīcību zobojās un izteica kodīgas piezīmes, bet prātīgāka Alma no tā nekļuva. Jo kodīgāka bija Bertas runa, jo klusāka un skumjāka kļuva Alma, viņa Bertai pretī nerunāja, tikai atkārtoti teica: "Tas ir tā Kunga prāts manai dzīvei".

Bet nu viss ir galā. Viņas tiek guldītas zemē - arī Alma. Laikam taču pēc tā Kunga prāta. Bet kā tas iespējams, ka pie Almas kapa ir tik daudz pavadītāju? Viņai taču nav neviena tuvinieka. Nu ja, varētu saprast, ka ir kāds no draudzes, no dāmu komitejas, bet tur ir arī nelatvieši, arī melnie. Un tur ir tie apšaubāmie jaunieši, kas zināja Almu atrast, kad tiem bija kādas problēmas. Alma viņiem palīdzēja, bet mācīja arī Dievu lūgt. "Ne jau es jums spēju īsti palīdzēt un pareizo padomu dot, bet gan Jēzus - Viņš ir tas īstais Palīgs un padoma Devējs", Alma viņiem teica.

Un tad tur vēl ir bariņš bērnu, kas Lieldienās un Ziemsvētkos nāca iepriecināt vecos un vientuļos ar puķēm un saldumiem. Berta nevarēja ciest šīs izdarības. Taisnā ceļā no Almas, saņēmuši viņas mīlīgos pateicības vārdus, bērni priecīgi un smaidīgi bija nākuši pie viņas. Ne viņi ko saprata par vecumu, ne par vientulību, ne arī par to ļaunumu, ko Dievs viņai darījis. Vai patiešām lai viņa pazemotos un pieņemtu šo labdarības žestu no šiem tā saucamajiem Dieva mīlestības sūtniem? Nē, nemūžam viņa neļaus Dievam tik lēti atpirkties! Ar skarbiem vārdiem uz lūpām un cēlu Napoleona žestu norādot uz dārza vārtiņiem, Berta izraidīja labdabīgos nācējus, kam smaidīgās, priecīgās sejas pārvērtās un pāris meitenes pat aizvainotas sāka raudāt. Bertu tas neuztrauca, bet pat deva iekšēju gandarijumu - sak, lai netēlo eņģelišus, zinu, kas jums iekšā. Ak šī samaitātā, jaunā pasaule!

Arī tagad pie Almas kapa bērni šņaukājās. Bet pie Bertas kapa nešņaukājās neviens. Tur stāvēja vecākais dēls, viņa seja bija kā sastingusi. Pat labākais psihologs nespētu noņemt viņa jūtas. Bet tomēr viņš bija šeit.

"Ha!" Berta iekšēji ļauni nosmēja. "Laikam jau dēls cerē uz mantojumu, bet viņu gaida vilšanās." Jau pirms vairākiem gadiem Berta uzrakstīja norādījumus, kas darāms viņas nāves gadījumā. Viņa visu izplānoja un jutās droša, ka bēres Dievs nespēs tai izjaukt. Visus savus līdzekļus Berta paredzēja jaunam eksperimentālam zārkam un sevis iebalzamēšanai pēc jaunākās metodes, kas garantē miesas nesairšanu. Kopā ar zārku viņa saglabāsies mūžīgi - tā solīja reklāma, garantējot, ka klienti būšot apmierināti. Berta pasūtīja bēres arī dziedātājus un spēlētājus, arī tiem deva garantiju. Tad mirkļa iedvesmā, drošs paliek drošs, Berta bija pasūtījusi arī garīdznieku. Ja kāds viņai prasītu, kādēļ, viņa nemācētu atbildēt. Bet neviens viņai

neprasīja, tikai ierakstīja bērņu līgumā un pieskaitīja pie izdevumiem attiecīgu summu.

Un nu Berta ar lielu sašutumu klausījās neskanīgā mūzikantā un dziedātājā, kas centās dziedāt "Ave Marija". Nekādu apmierinājumu tas viņai nedeva. Par garīdznieku bija salīgts latviešu seminārists Andris, kas bieži ciemojās pie Almas un mācījās no viņas vecas garīgas dziesmas. Students ļoti apzinīgi veica savus lasījumus, bet viņa uzmanība bija dalīta. Viņš gribēja paspēt tikt pie Almas kapa, lai tur iemestu sauju zemes, kā pēdējo mīlestības sveicienu. Vēl tikai pāris cilvēku palikuši. Andris uztraucās - jāsteidzas. Uztraukumā viņš tikai pateica: "Dieva Tēva Dēla un Svētā Gara vārdā - beidzam", un pagriezies steigšus metās prom no Bertas kapa pie savas mīļās Almas.

Cik tā pasaule gan ir netaisna un ļauna - tikpat, cik netaisns un ļauns ir Dievs, ka Viņš ļauj tā ar nabaga Bertu apieties. Viņa taču visu bija sev labu gribējusi, par visu kārtīgi samaksājusi un nu pie viņas kapa pat ne Tēvreizi nenoskaitīja, ne krustu pārmeta, - aizskrēja. Kur tas dzirdēts? Un Alma taču nekā nebija maksājusi. Ejot uz bērņu māju slēgt līgumu, Berta uzrunāja arī Almu, lai taču viņa padomā par savām bērēm, lai neizturas pret savu miršanu tikpat neprātīgi, kā pret dzīvošanu. Bet Alma Bertas priekšā acis nolaidusi skaidrojās un taisnojās, ka pašlaik neesot līdzekļu.

Tagad Berta redzēja, ka Almas negudrā dzīve ir nesusi īpašus augļus. Pavadītāju ir daudz un tie ir it kā īpašas gaismas pilni. Likās, ka viņos ir tā gaisma un tas mīlestības gars, kas bija Almā.

Bet ap savu kapu Berta redz tikai tumsu. Tā liekas iesēdusies dēla neizteiksmīgajā sejā, tā slāpē mūzikas un dziesmas skaņas. Un pat students - garīdznieks, nebija papūlējies to klīdināt, kaut arī viņa par to bija maksājusi!

No niknuma un sašutuma Berta gribēja pilnā kaklā bļaut un lamāties, bet kad viņa mēģināja to darīt, tā jūta, ka sāk sairt. Viņa sāk izirt - kā smilšu graudos, kā molekulas, atomos, izgaist miglīnā. Ir tikai vienas vienīgas bailes un šausmas. Bet viņai taču solīja mūžīgu saglabāšanos.

Ar izmisīgu brēcienu, nāves baiļu sviedros un sirdsklapēs Berta pamostas savā gultā. Viņa uztrūkstas sēdus, acis tai šaudās visapkārt. Apmulsums ir tik liels, ka Berta vairs sev netic. Vai viņa ir dzīva vai mirusi? Tā apcāmda sevi ar rokām. Likās, ka sairusi viņa vēl nav, un mirusi arī nē. Viņa ir dzīva. Patiesi, viņa ir dzīva!

Pēkšņi Berta jūtas kā bērībā, kad māte reiz viņu modināja no sliktā sapņa un paņēmusi Bertīņu klēpī, to mierināja un glāstīja. Tagad vecumā, pēc šī briesmīgā murga Bertas sirds pēkšņi pārplūst ar novēlotu pateicību mātei. Bet šīs divainās jūtas - pateicība - ir ne tikai pret māti, bet liekas, ka vēl pret kādu. Un tad, pašai pat īsti neapzinoties viņas lūpas veido vārdus: "Dievs, es pateicos Tev, ka esmu dzīva... Dievs, es pateicos Tev." Berta it kā ieklausās pati savos vārdos, tie aizsniedz viņas sirds dziļumus un viņa sāk raudāt.

Agrāk Bertai neviens pasaules gudrais nebūtu spējis iestāstīt, ka viņa dzīvo negudri, ka viņā ir ļaunums. Tie ļaunie bija tie citi, tas bija Dievs, bet ne viņa. Tagad Bertai neviens vairs nevar atņemt šo satriecošo atziņu - Viņā ir ļaunums, kas visu tikai rauj sev, bet nekā nedod no sevis, kas labo samaitā, veselo ievaino, kas apdzēš prieku darboties, kas iznīcina smaidu, kas pazemo un aizvaino, kas sēj aizdomas un neuzticību gan pret cilvēkiem, gan Dievu. Ļaunums visur redz ļaunumu un tā nu iznāk, ka tam nav par ko pateikties.

Šī jaunā atziņa Bertai ir briesmīga un satriecoša, bet viņa izmisīgi pieķeras pie reiz dzirdētiem Almas vārdiem: "Jēzus mira arī par ļaunajiem, pat par tiem, kas sita viņu krustā, arī viņiem ir piedošana."

Tad jau arī Bertai ir piedošana. Tagad viņa tic tam, ko sauc par Dieva žēlastību, jo viņa ir dzīva, viņai ir dāvāta saprašana un dots vēl laiks. Varbūt īsāks, varbūt garāks, tomēr dots laika sprīdis, kuŗā dzīvot pavisam citādāk - tā kā dzīvo Alma - pēc tā Kunga prāta. Glābjot to

laiku, ko viņa agrāk pazudināja.

“Novērsies no ļauna un dari labu. Meklē mieru un dzenies pēc tā.”

Vai ir viegli darīt labu? Vai Berta to spēs? Vecā Berta to nespētu. Tagad Bertā ir kas mainījies. Viņa atceras Almas vārdus: “Es ļaujot Dieva Garam, lai Viņš vada un dara pēc sava prāta”. Bertas sirds kļūst viegla un pat priecīga. Un pēkšņi Berta, šī jau pavecā sieva, kā bērns nometas pie gultas uz ceļiem, viņas rokas neveikli meklējas salikties kopā tai lūgšanai, kas sapnī pie viņas kapa palika nepateikta, bet ko tagad, sākot jaunu dzīvi, viņa no sirds gribēja lūgt, atdodot sevi Dieva ziņā.

Berta lūdz: “Mūsu Tēvs debesīs” un nobeidz ar “atpestī mūs no ļauna, jo Tev pieder valstība, spēks un gods mūžīgi mūžos. Āmen.”

Dievam pieder spēks un vara, Viņam pieder Berta un Alma, Tu un es. Arī uz mums Dieva Vārds saka: “Raugaities nopietni uz to, kā dzīvojat, nevis kā negudri, kā tie, kas negodā un nebija Dievu, bet kā gudri” - pateicībā. Āmen.

LIRS darbība 2009. gadā.

“Lutheran Immigration and Refugee Service” (LIRS) ir vienīgā ASV luterāņu organizācija, kurā LELBA aktīvi piedalās. Mūsu pārstāve māc. Dr. Kristīne Sūna-Koro mūs mudina šo organizāciju atbalstīt un to darīja arī mūsu agrākā pārstāve prāv. Anīta Varsberga-Pāža, ziedojot arī individuāli.

Rezultāti joprojām nav sevišķi iepriecinoši: šo organizāciju atbalsta tikai 6 latviešu draudzes: Īstbransvikā, NJ; Ņujorkā, NY; Vašingtonā, DC; Vilimantikā, CT; Klīvlendē, OH un Denverā, CO.

Individuālu atbalstu dod apmēram 22 latvieši, to starpā tikai 3 no Minesotas.

Šo organizāciju veido trīs baznīcas ELCA, LELBA un LC-MS, un arī “US Department of Health and Human Services”, “Administration for Children and Family Services - Office of Refugee Resettlement” un “US Department of State - Bureau of Population, Refugee and Migration”:

Kopējais budžets ir ap 13 miljonu un individuālos ziedojumos ienāk ap 140 tūkstoši. Pilnīgu pārskatu var iegūt tīmekļa mājaslapā www.lirs.org/AR2009. JR.

###

DRAUDZES DZĪVE

###

Dāmu saimes ziņas.

Septembra mēnesī pie galdiņa kalpoja Laima Dinglija ar meitiņu Katrīni, Maija Klinso-
ne, Ilze Grotāne.

Ziedus uz altāra lika Andris Sprūds, māc. Maija Cepure-Zemmele, Laima Dinglija, Selga un Lidija Pētersones.

Par sadraudzību rūpējās māc. Maija Emmas Zvirbules piemiņai, Dzintra Prīlapa, Ilze Grotāne, Sarma Straumane, draudzes izbraukumā draudzes locekļi, Selga un Lidija Pētersones.

Mūsu bijušais draudzes loceklis *Ansis Lagzdīņš* dzīvs būdams bieži bagātināja Svētrīta Zvanus ar saviem dzejoļiem. Pievienojam vienu no viņa piedienīgajiem dzejoļiem.

Vasarai aizejot.

Košā vasara aiziet,
 Viņai līdz ziedošās druvas,
 Ziedošās puķes un koki.
 Viss tas ir pārvērties augļos,
 Pārvērties sēklās un graudos.
 Cilvēk, kas notiek ar tevi?
 Vai arī tu esi nobriedis grauds?
 Vai arī tevī ir vasarai beigas?
 Paliksi vientuļš bez steigas...
 Skaista nu eji tu projām vasara,
 Tevis dēļ nobirst man asara...
 Nāks atkal rudens skumīgais,
 Ar savām zeltītām lapām,
 Aukstajiem vējiem un salnām.
 - Kam bija šis lielais prāts?
 Kad sēklas un augļus nes katrs stāds?
 Kad mainās viss dabā, viss cilvēka labā,
 Še aug un dzimst?
 Tas lielais Visvarenais Dievs!
 Tā darbiem nav gala,
 Nedz arī tie rims!

Apsveicam mīļi gaidītos Vidienes apgabala konferences dalībniekus!

Darba kārtība Vidienes apgabala konferencei no 9. līdz 10. oktobrim, Mineapolē:

Sestdien, 9. oktobrī: 7:00 - brokastis viesnīcā.

8:15 - Reģistrācija draudzes telpās.

9:00 - **Svētbrīdis** - māc. *Maija Cepure-Zemmele*.

9:15 - Konferences atklāšana un amatpersonu izraudzīšana.

9:30 - LELBA Pārvaldes priekšnieka ziņojums. Jautājumi un pārrunas.

10:15 - Vidienes apgabala garīgā vadītāja ziņojums. Jautājumi un pārrunas.

10:30 - Apgabala un Virsvaldes kasieņu ziņojumi; revīzijas komitejas ziņojums.

11:00 - Kafijas pārtraukums.

11:15 - **Referāts** - mācītāja *Aija Graham*.

1:00 - Pusdienas.

2:15 - **Referāts** - māc. *Jānis Keggi*.

3:30 - Kafijas pārtraukums.

3:45 - **Referāts** - māc. *Roberts Franklins*.

4:45-5:45 - Atsevišķas sanāksmes. Draudžu priekšnieku darba grupu vada Aija Brugmane, garīdznieku darba grupu vada prāv. G. Lazdīņš/prāv. L. Zušēvica un dāmu komitejas priekšnieku darba grupu vada Inta Rāve. (Katru grupu paredz savu kafijas pārtraukumu.)

- 6:00 - Vakariņas.
 7:30 - Mineapoles priekšnesums. Vakara lūgšana.

Svētdien, 10. oktobrī - 7:00 - Brokastis viesnīcā.

- 8:30 - Svētbrīdis.
 8:45 - Ziņojumi no atsevišķām grupām (priekšnieku/garīdznieku un dāmu komiteju priekšnieču); seko pārrunas.
 10:00 - Nepabeigtas lietas, ieteikumi, konferences noslēgums. Lūgšana.
 11:30 - Visi garīdznieki un dalībnieki ir laipni aicināti piedalīties kārtējā dievkalpojumā.
 Pusdienas.

Sestdien, 6. novembrī - draudzes telpās -

plkst. 16:00 (4:00 p.p.) -

teoloģes *Unas Strodas* **lekcija:**

“Kas ir Dievs?”

Valodas un vārdu nozīme mūsu sarunā par un ar Dievu.”

(Lekciju finansiāli atbalsta māc. Dr. M.K. Gulbja fonds.)

Draudzes **KOPĒJU** kalpošana.

- Svētdien, 2. oktobrī - L. Zoltnere, A. Švalbe.
 Svētdien, 10. - G. Luss, V. Sviķis.
 Svētdien, 17. - S. Straumane, V. Konters.
 Svētdien, 24. - G. Luss, Dz. Dombrovska.
 Svētdien, 31. - Ģ. Jātnieks, L. Zoltnere.
 Svētdien, 7. novembrī - S. Pētersone, V. Sviķis.

Atceroties Intu Bušēvicu.

Ints Bušēvics dzimis Rīgā, 1929. gada 22. decembrī. Tēvs Ernests - Bruņoto vilcienu pulka kapteinis 1941. gadā lielnieku apcietināts un nākošā dienā nošauts; māte Alma, dz. Drafene. Intam bija daudz jauku atmiņu par pavadīto laiku Daugavpils Cietoksnī, kur tēvs bieži piedalījās apmācībās. Intu kristīja Daugavpilī. Viņš apmeklēja četras dažādas pamatskolas (Daugavpils, Rīgas, Dundagas, Ventspils) un 44. gadā beidza Ventspils tautskolu.

1944. gada decembrī kopā ar māti atstāja dzimteni un iebrauca Vācijā. Pēc kara dzīvoja latviešu bēgļu nometnē Vircburgā., skaistā pilsētā Mainas upes krastā. Tur Ints apmeklēja nometnes ģimnaziju un Vircburgā arī viņu iesvētīja. Šo laiku nometnē Ints atcerējās kā jauku, bezrūpju laiku. Ar draugiem varēja iet Mainā peldēties, pagulēt saulītē un pa reizei iezagties kādā augļu dārzā un noraut pa ābolam, vai pa ķekaram vīnogu. Bezbēdīgā dzīve izbeidzās, kad 1949. gadā kopā ar māti izceļoja uz Ameriku un apmetās uz dzīvi Minesotā.

Pirmā dzīves vieta bija Ekselsiorā, kur māte strādāja kādā turīgā ģimenē un Ints vasarās koku audzētavā. Ints beidza Ekselsiora vidusskolu 1950. gadā. Drīz pēc tam pārcēlās uz dzīvi Mineapolē.

Ints divus gadus studēja inženierzinātnes Augsburgas kolledžā un pēc tam turpināja studijas Minesotas Universitātē. Studiju laikā Ints sastāvēja Minesotas Univ. latviešu studentu klubā un tanī laikā arī tika uzņemts korporācijā Talavija. Visus darba gadus līdz pensijai viņš strādāja *Tennant* uzņēmumā kā "design engineer".

Es ar Intu iepazinos 1960. gadā, kad sāku saieties ar Aiju Kancīti, kuŗa ar saviem vecākiem un diviem brāļiem dzīvoja latviešu "kolonijā" netālu no universitātes. Dzīvokļu namā dzīvoja Bušēvici, Sprūdi, Kancīši un drīz pēc laulībām arī jaunais Vikmaņu pāris.

Ints bija nosvērts, labsirdīgs, sirsnīgs, miermīlīgs, ar labu humora izjūtu, bieži par kaut ko pasmējās vai pasmaidīja. Viņam nēpatika saspilētas situācijas, un cik iespējams no tām izvairījās. Viņa dabā nebija kritizēt vai nolikt otru, katrā cilvēkā Ints saskatīja ko labu. Viņš bija ļoti vispusīgs - viņam ļoti interesēja zinātnes - ar lielu aizrautību nodevās fotografēšanā, daudz ceļoja Savienotajās valstīs, Eiropā un arī apciēmoja savu brālēnu Voldi Drafenu Austrālijā. Vairākas reizes bija Latvijā.

Ar Intu pavadīju daudz laika debatēs par politiku un vēsturi. Intam patika daba, bieži braucām maksšķerēt un medīt. Ints bija ne tikai sirsnīgs un uzticīgs draugs, viņš bija daļa no mūsu ģimenes, un arī mūsu vecākās meitas krusttēvs. Daudz jauku stundu pavadījām kopā, arī visus svētkus un godus.

Pēdējos dzīves gados Intam zuda interese par viņa apkārtni, veselība sāka klibot un viņš arvien vairāk ieslēdzās sevī. Liels atspajds viņam bija Andris Sprūds, kas viņu pa reizei spēja izkustināt no mājas.

Jūlija vidū Inta veselības stāvoklis pasliktinājās, viņu ievietoja slimnīcā un pēc četrām dienām pārcēla uz rehabilitācijas iestādi, bet nekādi veselības uzlabojumi nenotika. Vēlā vakara stundā, 9. augustā mans draugs Ints šķīrās no šīs zemes dzīves.

No tevis tik daudz bija ko gūt,
Tavas pēdas ir dziļas, tās nepazūd, -
Mums atmiņās ilgi vēl kopā būt... (no Ak, dzīvītel)

Vilis Vikmanis.

Draudžu dienas Rietumkrasta izglītības centrā.

Draudžu dienas bija piesaistījušas ap 50 dalībnieku. Bija pāris no austrumkrasta, daži no vidienes, bet, protams, visvairāk apmeklētāju bija no Oregonas un Vašingtonas pavalstīm. Labāk pārstāvēti bija mācītāji, jo pirms draudžu dienām bija Teologu dienas LELBAS teoloģijas nozares vadītāja māc. Kārļa Žola vadībā.

No austrumapgabala piedalījās prāv. Anita Vārsberga-Pāža, māc. Jogita Mingina, māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, māc. Aivars Pelds, diak. Indriķis Kaņeps; no vidienes prāv. Lauma Zušēvica, māc. Dr. Sarma Eglīte, māc. Gundega Puidza; un no rietumkrasta prāv. Dāvis Kaņeps, māc. Dr. Daira Cilne, māc. Edgars Petrēvics, māc. Kārlis Žols, diak. Gija Galiņa.

Rīkotāji bija Sietlas latviešu ev. lut. draudze ar māc. Dr. Dairu Cilni un draudzes priekšnieku Andreju Zāmeli.

Draudžu dienu nagla bija māc. Indulis Paičs no Rīgas Lutera draudzes, LELB teoloģijas nozares vadītājs. Šogad piedzīvojis 10 gadu ordinācijas atceri, ir 31 gadu vecs, 6 gadus precējies un ģimenē ir pusotra gada vecs dēlēns.

Mācītājs sniedza četras lekcijas, sprediķi un vadīja vairākas pārrunu sesijas. Draudžu dienu mude bija "Garīgums visiem" un šis temats bija arī māc. Paiča lekciju pamatā. Nopietni

sagatavojis sakāmo, viņš tomēr atkāpās no teksta, kur ieskatījās tikai pa brīžam, un brīvi risināja savas domas ar piedzīvojuša paidagoga veiksmi. Liekas, ka nebija neviena dalībnieka, kas nevarēja izsekot mācītāja domu gaitai un visi bija sajūsmā par viņa veiklo sniegumu un daži, brīnīdamies izsaucās, "tik jauns un jau tik gudrs!"

Būtu par daudz grūti veiksmīgi atspoguļot viņa teikto, tādēļ aprobežošos tikai ar vienu lekcijas daļu, kurā viņš pieskārās Dieva būtībai.

Dievu patiesībā navaram aprakstīt, jo Viņš ir savādāks nekā jebkas cits pasaulē sastopamais. Jēzus mums ir mēģinājis rādīt Dieva patieso seju un tikai tādēļ esam varējuši ar zināmu drošību nosaukt dažas Dieva īpašības.

Jau gadusimteniem ir pastāvējis uzskats, ka Dieva galvenā īpašība vispirms ir taisnīgums (justice) un pēc tam mīlestība (agape). Tas mūsu izpratnē ir radījis grūtības, jo mīlestība bieži nonāk konfliktā ar taisnīgumu. Šo problēmu ir mēģināts risināt ar prasību, ka Jēzum ir bijis jāmirst par mūsu grēkiem, un ar to Jēzus ir izpircis mūsu sodu Dieva priekšā un ļāvis Dievam mums piedot, mūs nesodot, ko pieprasītu Viņa taisnīgums.

Pēdējā laikā ir mēģinājums šīs īpašības apmainīt. Būtiskākā Dieva īpašība būtu mīlestība un tikai pēc tam nāktu taisnīgums. Ja būtu tikai mīlestība, tad varētu likties, ka Dievam ir vienalga kā mēs dzīvojam, tādēļ taisnīgums ir mīlestības papildinājums. Jēzus nāve tad netiktu prasīta tikai par mūsu grēkiem, bet tai būtu plašāka nozīme, rādot, ka mūsu ciešanām nav jābūt Dieva sodam, bet tās ir pasaules realitāte, kam pasaule varētu pakļaut arī pašu Dievu.

JR.

KAS NOTIEK DVĪŅU PILSĒTĀS? ### ###

Latvijas Republikas 10. Saeimas vēlēšanas notiks **sestdien, 2010. gada 2. oktobrī**.

Mineapoles vēlēšanu iecirkņa vieta: Mineapoles-St.Paulas ev.lut. draudzes telpās
3152 - 17th Ave. So., Mineapolē, MN 55407; tālr.612-722-4622.

Vēlēšanu iecirkņa darba laiks: no plkst. **7:00 no rīta līdz 8:00 vakarā**.

Lai piedalītos vēlēšanās un nobalsotu, lidzi jāņem derīga Latvijas Republikas pase.

Tava BALSS ir svarīga Latvijai! **Nāc un balso!**

Latviešu skolas ziņas.

9. oktobrī - sestdien - *skolotāju un vecāku apmācības/kursi*.

8:30 - Brokastis.

9:00 - Kursu ievads.

9:15 - "Latviešu valodas nozīme audzinot bērnu divvalodīgā ģimenē" - Ginta Kārklīņa.

11:00 - Kafijas pārtraukums.

11:15 - "Pasaku izmantošana mācot valodu".

12:30 - Jautājumi un pārrunas.

1:00 - Pusdienas un sadraudzība.

2:15 - "ESL (English as a Second Language) valodas mācīšanas principi mācot latviešu valodu" - Elza Hess.

3:30 - Kafijas pārtraukums.

4:00 - Referāta pārrunas un jautājumi.

5:00 - Paraugstundu veidošana un pārrunas.

6:00 - Vakariņas.

7:00 - Vakara programma.

VISI aicināti piedalīties. Lūdzu pieteikties brokastīm, pusdienām un vakariņām
- Laila Švalbe 952-492-5947, efredis@juno.com.

2011. gada 5. februārī - Mineapoles un St. Paulas Latviešu skola svinēs 60 gadu jubileju un atzīmēs draudzīgo aicinājumu - Ukraiņu namā Mineapolē, plkst.16:00 (4:00 p.p.).

Informāciju par Latviešu skolu un skolas mācību gadu var saņemt no skolas pārzines Lailas Švalbes zvanot 952-492-5947 (pēc 6:00 vakarā), vai rakstot efredis@juno.com.

Latviešu skolas mājaslapa: www.latvianschool.com.

Šī gada rudenī "Public TV" raidstacija rādīs dokumentārfilmu "**GOD IN AMERICA**" ar notikumu drāmatizējumiem un reliģijas vēsturnieku paskaidrojumiem.

Sešu stundu gaŗā programma būs redzama 3 turpinājumos

11., 12. un 13. oktobrī "American Experience" un "Frontline" ietvaros.

Dokumentārfilmā piedalās **Laila Robiņa**, tēlodama Annu Hačinsoni (Hutchinson). (BR)

Laipni ielūdzam Jūs uz

Aijovas Latviešu biedrības 60 gadu jubileju

sestdien, š.g. 16. oktobrī, plkst.16:00 (4:00 p.p.)

Biedrības telpās - 2323 Dixon Str., Des Moines, Iowa.

Programmā: - *Svinīgs akts*;

- *Koncerts* - tautas dziesmu ansamblis **TEIKSMA**;

- *Vakariņas*;

- *Dziesmas un liksmošanās* A. Akšeļa vadībā;

- *Vērtīgu mantu izloze*.

Ieeja par labprātīgiem ziedojumiem.

Lūdzu pieteikties līdz 1. oktobrim pie Vijas Straumanes - 515-255-8551; 3926 Dosh Rd, Des Moines, IA 50314; pa e-pastu rakstīt Imantam Kalniņam: ikletins@aol.com.

Aijovas Latviešu biedrība.

Godātie tautieši! Pateicoties jūsu ziedojumiem un pūlēm, varonīgie Latvijas karavīri, kas palīdzēja Amerikas karavīriem Afganistanā, kopā ar piederīgiem varēja atbraukt uz Ameriku un tikties ar saviem ciņu biedriem. Apraksti ir publicēti "Laikā" un arī vietējos Mineapoles un Kolorado laikrakstos.

Kaut gan ziedojumus varēja tieši sūtīt uz speciālu *Wells Fargo* kontu, latvieši tika aici-

nāti ziedot caur DV apv. Minesotā. Man zināmie organizāciju ziedojumi ir: Amerikas latviešu apvienība \$1000, DV apv. Minesotā \$500, DV apv. Klīvlāndē \$500, Latviešu org.apv.Minesotā \$500, Korporāciju kopa Minesotā \$300, Mineapoles-St.Paulas latv.ev.lut.draudzes Dāmu saime \$300, DV apv. Linkolnā \$200.

Bez minētajiem organizāciju ziedojumiem, ienāca arī vairāki individuāli ziedojumi: Raita Jergensena, Valda Lēvenšteina, Mārtiņš un Anita Rubeņi, Laura Ramane, Lidija Bendrupa, Māris Bergmanis, Maija Čepure-Zemmele, Ivars Zemmelis, Mārgers Cubiņš, Juris Čuriskis, Jānis Dimants, Rita Drone, Ilze Grotāne, Visvaris un Ausma Čigās, Ģirts un Zaiga Jātnieki, Valdis Miķelsons, Rita Pelēce, Oļģerts Sniedze, Laimonis Sproģis, Andris un Biruta Sprūdi, Zigfrīds Zoltners, Jānis Liepkalns, Ruta un Gunārs Beķeri, Aina Rozenberga, Maigonis un Zigrīda Freibergi, Aija un Alfreds Vijumi, Māris un Skaidrite Štolceri, Indulis Valters, Astra Moora.

Visu beidzot, paldies ASV virsniekiem: pulkvedim Markam Vijumam (US Air Force Reserve), kas izkārtēja un vadīja militāro lidmašīnu atvedot Amerikas karavīrus no Kolorado uz Minesotu, un brig.gen.Vilmāram Kukainim (Ohio National Guard, retired) un plkv-ltn. Ilmāram Dambergam (US Army, retired), kas abi sniedza vērtīgus padomus militāro protokolu lietās, uzturēja sakarus ar Latvijas armiju un veicināja ziedojumus savos novados.

Ģirts Jātnieks, DV apv.Minesotā pr-ks.

Raimunda Krastiņa dzīves stāsts.

Savās mājās Plymouth, Minesotā, 2010. gada 5. augustā no šīs zemes mierīgi šķirās Daugavas Vanagu apvienības Minesotā ilggadīgais biedrzinis Raimunds (Raymond) Krastiņš. Raimunds bija ļoti privāts, nesastāvēja nevienā draudzē un nevēlējās, lai par viņu ziņo laikrakstiem. Raimunds dzimis 1920.g. 3. novembrī Ukrainā pie Melnās jūras. Tēvs latvietis, māte beļģiete. Latvijā strādājis audumu rūpniecībā un zināšanas papildinājis Parīzē.

1950. gadā ieceļojis Amerikā, strādājis rūpniecībā austrumkrastā (New Jersey), pēc sievas nāves pārcēlies uz Kolorado Springs, kur 1984. gadā iestājies Daugavas Vanagos. 1980-os gados pārcēlies uz Minesotu. Kaut gan Raimunds pats nebija bijis karavīrs, viņš augsti vērtēja latviešu karavīrus un palīdzēja invalīdiem. Apbalvots ar Daugavas Vanagu nozīmi zeltā.

Raimunds bija kluss, mierīgs, pieklājīgs, ar augstu morāli, bet dzīves priecīgs, aktīvs un ļoti kārtīgs savos pienākumos. Viņa mude bija "keep moving" (vienmēr kustēties). Pēdējos 8 gadus valkāja sirds "pace maker". Par viņu gādāja tuvi draugi un kaimiņi. Viņš mira savās mājās ar sirds trieku, darot savus ikdienas darbus.

Raimunds ir pārpelnots un apbedīts latviešu kapsētā Elka Parkā, Katskiļu kalnos, blakus savai sievai. Par Raimundu sēro viņa sievas piederīgie Amerikā, māsa ar piederīgiem Kanādā, draugi un kaimiņi.

Ģirts Jātnieks.

Sveiciens no Divreizdivi!

Divreizdivi nometne šogad notiks Kalifornijā, netālu no Malibu, decembra beigās.

Plašāku informāciju par nometnes vietu, laiku un gaitu varat iegūt nometnes tīmeklī:

www.2X2malibu.org.

Rakstām jums, lūdzot jūsu palīdzību. Nāciet talkā! Par nometni informējiet jūsu organizācijas, sabiedrību, draugus un jauniešus. Palīdziet jauniešiem nokļūt uz 2X2 nometni.

2X2 mērķi ir:

- Veidot dedzīgu, apzinīgu un nacionālu latviešu jaunatnes darbinieku saimi;
- Meklēt labāku pieeju tagadnes un nākotnes uzdevumiem;
- Radīt draudzības un kopības saites nākošo latviešu sabiedrības vadītāju starpā;
- Veidot ciešākus sakarus paaudžu starpā.

Katra pasākuma mērķa ir sekmes. Vai 2X2 bijusi sekmīga? Šī gada 2X2 rīkotāji saņēma vēstuli no Latvijas no Ulža Gravas, kurš savu darbu latviešu sabiedrībā un politikā sāka jau pirms vairāk nekā piecdesmit gadiem, kā Amerikas Latviešu Jaunatnes Apvienības priekšsēdis, un darbu turpina Latvijā šodien:

Atbalstīsim Divreizdivi nometni! Sen, sen pagātnē, 1967. gadā, man bija gods vadīt 4. Divreizdivi nometni Katskiļu kalnos. Šajos aizgājušos 43 gados latviešu sabiedrība man uzticēja vadīt mūsu centrālās latviešu organizācijas trimdā, kā piemēram, Amerikas Latviešu Apvienību, tā arī Pasaules Brīvo Latviešu Apvienību un esmu gandarīts, ka esmu ieguvis šo uzticību arī pašreiz Latvijā, jo tiku ievēlēts Saeimā.

Tomēr atskatoties atpakaļ, jāsecina, ka tieši šī viena nedēļa Divreizdivi nometnē man ir palikusi prātā, kā patīkamākā un skemīgākā mana sabiedriskā darba gaitā. Tie jaunieši, kas toreiz bija 2X2 nometnieki, izauga par mūsu sabiedriskās, politiskās un kultūras dzīves vadītājiem. Domāju, ka lielā mērā tas notika tādēļ, ka ikviena 2X2 nometne ir spējusi piesaistīt visspējīgākos un inspirējošos lektoros, kas spēj iedēstīt mūsu jauniešos paliekošu patriotismu.

Liels prieks, ka vēl šodien 2X2 ideja dzīvo. Darīsim visu, lai šīs sekmes stāsts turpinājas. Dosim iespēju katram latviešu jauniešim piedzīvot šo notikumu, un atbalstīsim nenogurstošos nometnes rīkotājus!

Ar sveicieniem no Latvijas, Uldis Grava.

2X2 sākās pirms vairāk nekā četrdesmit gadiem. No 1964. gada līdz 1996. gadam šīs nometnes notika katru gadu ar 100-130 dalībniekiem. Tad darbība apstājās, jo daudzi 2X2 vadītāji un agrākie nometņu dalībnieki devās uz Latviju. No vadītāju saimes ir arī Vaira Viķe-Freiberga, kurā kļuva Latvijas Valsts Prezidente. Kad pirms četriem gadiem Amerikas Latviešu Apvienības kongresā Losandželosā paziņoja, ka 2X2 atsāk darbību, paziņojumu priecīgi apsveica kongresa delegāti un ALAs valde - liela daļa no viņiem ir bijušie "divreizdivnieki", viņu vidū ALAs priekšsēdis Mārtiņš Duhms, vairāku 2X2 nometņu dalībnieks.

Darīsim visu, lai šīs sekmju stāsts turpinājas. Dosim iespēju katram latviešu jauniešim piedzīvot šo notikumu un atbalstīsim nometnes rīkotājus!

Uldis Grava,
1967. g. nometnes vadītājs

Dr. Andris Ritmanis,
1969.g. nometnes rīkotājs

Aivars Osvalds,
2010.g. nometnes rīkotājs

Dr. Jānis Arveds Trapāns,
2X2 programmu vadītājs, lektors

Beigas Ilzes Garozas rakstam

"Latviešu skolas diasporā un to izaicinājumi mūsdienās".

Kā stāties pretim izaicinājumiem.

Lielvārdē notikušajā diasporas skolotāju seminārā izskanēja vairāki praktiski ierosinājumi, kādas metodes izmantot latviešu skolu darbā. Šeit man vienīgi gribētos uzsvērt, ka pats

būtiskākais latviešu skolām ir tīkloties, proti, uzturēt ciešu saiti ar citu skolu pārziņiem un skolotājiem un saredzēt viņus kā lielisku uzziņas resursu (avotu) situācijās, kad meklējams padoms vai iespējams problēmas risinājums.

Tām latviešu skolām diasporā, kuŗas šobrīd apmeklē otrās un trešās trimdas paaudzes ir būtiski apzināt nesēn ieceļojušos latviešus kā mūsdienu Latvijas injekciju, kas var aktualizēt latviešu valodas lietojumu skolās gan kvalitatīvā, gan kvantitatīvā izpratnē. Šeit būtu svarīgi aicināt t.s. Latvijas latviešus savā vidū, nenoniecīnot tos motīvus, kādēļ viņi izvēlējušies dzīvi ārpus savas dzimtās zemes. Pat visstiprākajā cietoksnī ik pa laikam ir jāiemūrē jauni ķieģeļi.

Būtiski ir apzināties, ka bērnu socializācija notiek par viņu interesējošām temām, kuŗas skolas skolotājiem un vecākiem nereti ir svešas. Lai arī vecākiem šāda veida bērnu intereses (piemēram, "Zvaigzņu kaŗi" utml.) ne vienmēr liksies atbalstāmas, tajā pat laikā šis va-

rētu būt veids, kā risināt bērnu motivācijas jautājumus - caur latviskotu literātūru, filmām, komikiem ļaut bērnam piedalīties sev interesējošu lietu izziņā, vienlaikus apgūstot arī latviešu valodu.

Laikmets rada iespējas. Ceļojošais seminārs "Sveika, Latvija!" un dalība vidusskolas vecuma apmaiņas studentu programmās ir tikai dažas no šobrīd Amerikas latviešiem pieejamām iespējām. Arvien lielākas iespējas parādās arī studentiem uz laiku mācīties Latvijā, arī tiem, kuŗi savas latviešu valodas zināšanas nenovērtē kā pietiekamas akadēmisku mācību priekšmetu apgūšanai. Šādiem studentiem Latvijas Universitāte piedāvā kursus arī angļu valodā, papildus nodrošinot iespēju apgūt arī latviešu valodas prasmi. Tajā pat laikā Izglītības un Zinātnes ministrijai vajadzētu nopietnāk risināt jautājumu par to, kā ārzemēs skolojušos latviešu bērnus un jauniešus iekļaut Latvijas vispārīzglītojošo skolu plūsmā.

Šajā laikā skolām ir jāuzņemas atbildība pašām par sevi, jo no malas kaut ko gaidīt ir velti. Kā saka Juris Audariņš, Latvijas īpašo uzdevumu vēstnieks tautiešu jautājumos: "Jo skoliņas ir neatkarīgākas no valsts, jo labāk". Pēdējā gada laikā Latvijā atbildīgie par sadarbību ar diasporu ir mainījušies jau trīs reizes. No sākuma tas bija Īpašā uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāts. Pēc tā likvidācijas diasporas jautājumu uzraudzību pārņēma Bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrija. Kopš pēdējās institūcijas reorganizācijas par "Latviešu diasporas atbalsta programmu 2004.-2009. gadam" ieviešanu atbildīga ir LR Tieslietu ministrija. Tāpat Latviešu valodas apguves valsts aģentūra, kuŗas uzdevums ir nodrošināt atbalstu latviešu valodas apgūšanai Latvijā un pasaulē, stingras taupības apstākļos ir pieredzējuši ievērojamu budžeta samazinājumu.

Skolām ir jābūt pašpaļāvīgām. Plašajā pasaulē nozīmīgu ieguldījumu skolu darbā dod Pasaules brīvo latviešu apvienība. Amerikā ļoti nozīmīga ir Amerikas latviešu apvienības darbība izglītības jomā. Pilnīgi neatsverams ir katras individuālās personas pienesums, kas ziedo savu laiku un enerģiju skolas labā.

Ģimenes loma bērnu audzināšanā.

Kā liecina 60 gadu ilgās latviešu skolu eksistences laikā veiktie pētījumi un publicētie materiāli, latviešu skolu panākumi svešumā nekādā mērā nav atraujami no ģimenes ieguldījuma bērnu latviskajā audzināšanā. Jo viens ir tas, kas notiek skolā, kur bērni pulcējas uz pāris stundām labākajā gadījumā reizi nedēļā. Pavisam kas cits ir, kas notiek bērnu mājās. Kad pērnā gada pirmajā pusē sāku savu etnografijas pētījumu Mineapoles un St. Paulas latviešu skolā, jau laikus atskārtu, ka šis pētījums nebūs tik daudz par skolēniem kā par viņu vecākiem. Par vecākiem, kuŗi ved savus bērnus uz latviešu skolu.

Runāt par bērniem kā par savu vecāku spoguļi ir ļoti klišejiski. Bet ir grūti atrast piemērotāku apzīmējumu tam, kādā veidā bērnos projecējas latviskā kultūra un vērtības. Bērnos

vistiešākā veidā būs atspoguļota vecāku ar mīlestību ieaudzinātā latvietība. Un pretēji - bērnos tik pat labi būs redzams vecāku vienaldzīga vai nevērīga izturēšanās pret nacionālo audzināšanu. Visupirms, tā ir pašu vecāku izšķiršanās par to, kādu kultūru un vērtības viņi vēlas ieaudzināt savās atvasēs. Pēc tam tas ir nenogurstošs darbs pie šīs kultūras un valodas izkopšanas ģimenē. Ir jāvelta laiks kopējai lasīšanai, dziesmu dziedāšanai, gadskārtu svinēšanai, kā arī kopā sanākšanai, neraugoties uz to, ka ikdienas slogs plecus spiež. Kā to apliecina reāli piemēri iz dzīves, arī ģimenēs, kuŗās vecāki pārstāv divas atšķirīgas tautības, pāstāv iespēja izkopt latvisko identitāti, vienlaikus demonstrējot cieņpilnu attieksmi pret otra vecāka kultūru. Ir jābūt iekšējai motivācijai, kas balstīta pārliecībā, ka jūs vēlaties, lai jūsu bērni uzaugtu latvietībā.

Lai šī skolotāju, bet galvenais - vecāku, motivācija un entuziasms nekad neizsīkst!

Imigrācijas vēstures pētniecības centrs piedāvā izzināt latviešu diasporas vēsturi.

Meklējot iespējas veidot ciešāku sadarbību ar kultūras mantojuma saglabāšanas iestādēm Latvijā un nodrošināt latviešiem piekļuvi trimdas latviešu iespieddarbiem, augusta nogalē Latvijā viesojās Minesotas universitātē bazētā Imigrācijas vēstures pētniecības centra (Immigration History Research Center jeb IHRC) direktore Heivena Holija (Haven Hawley). "Šādai vizītei vajadzēja notikt jau sen," par savu viesošanās Latvijā un Latvijas Nacionālās bibliotēkas apmeklējumu saka Holija. Ar savu vizīti IHRC direktore cer likt pamatus trīspusēja sadarbības modeļa izveidošanai, kas aptvertu Imigrācijas vēstures izpēti centru, tā ciešu sabiedroto - Amerikas latviešu kopienu, kā arī par kultūras mantojuma saglabāšanu atbildīgās iestādēs Latvijā. "Šis ir labs laiks šādu kontaktu veidošanai. Latvija atrodas pavērsiena punktā. Tai ir nepieciešams atgūt tās pagātņi un darīt to pieejamu nākamajām paaudzēm," saka Holija.

Mineapolē bazētais Imigrācijas vēstures pētniecības centrs uzglabā ievērojamus dažādu ASV iecelojušo etnisko grupu, tajā skaitā trimdas latviešu literatūras, periodikas un dokumentu krājumus. IHRC atrodama gan trimdā izdotā latviešu literatūra, gan vairāk nekā 300 nosaukumu trimdas latviešu periodikas izdevumu, gan dažādu organizāciju materiāli (piemēram, Amerikas latviešu apvienības, Amerikas latviešu jaunatnes apvienības, Daugavas Vanaugu, skautu un gaidu kustības un citu organizāciju apkārtraksti, gadagrāmatas, atskaites, vēstules u.tml.). Tepat uzglabājas daudzi arī tā saucamajās dīpišu nometnēs izdotie materiāli, kas atspoguļo Otrā pasaules kara rezultātā Latvijā pametušo personu ļoti aktīvo darbību literārajā jomā. Tāpat IHRC atrodama neliela, tomēr nozīmīga 20. gadsimta sākumā uz ASV izceļojušo latviešu pieredzes dokumentācija.

Latviešiem tiesības zināt savu vēsturi. IHRC direktore Holija uzsver, ka ar postpadomju valstīm centram ir izveidojušās īpašas attiecības, ņemot vērā šo valstu centienus izziņāt un saprast pašām savu vēsturi. Ko tas nozīmē būt bēglim un trimdiniekam? Kāda ir šo cilvēku pieredze? Un kādēļ šie cilvēki, kuŗi tik ļoti aktīvi iesaistījušies savas etniskās kultūras saglabāšanā ārzemēs, pēc šo valstu neatkarības atgūšanas nolēma tomēr palikt jaunajā mītnes zemē, nevis atgriezties etniskajā dzimtenē?

"Es domāju, ka mēs varam palīdzēt rast atbildes uz šiem jautājumiem, daloties diasporas pieredzē ar viņu izcelsmes kultūru. Mēs viņiem varam parādīt, kādu apbrīnojamu dzīvi šie cilvēki izveidoja šeit Amerikā un cik lielā mērā viņi tika ieauti Amerikas sociālajās, politiskajās un ekonomiskajās struktūrās," skaidro centra direktore.

IHRC arhīvos atrodami materiāli apliecina, cik aktīva tomēr, par spīti savai veiksmīgajai integrācijai ASV sabiedrībā, bijusi latviešu trimdas sabiedrība un cik daudz laika, enerģijas un līdzkļu tā ieguldījusi latviskās kultūras saglabāšanā, kā arī cik daudz pūļu tā pielikusi

Latvijas neatkarības atjaunošanas labā.

IHRC darbība lielā mērā balstās uz partnerattiecību izveidošanu gan ar etniskām kopienām, kas ir galvenie centrā uzglabāto materiālu donori, gan dažādiem pētniecības institūtiem, kā arī imigrantu izcelsmes zemju institūcijām.

“Kad mēs meklējam partnerus etnisko kopienu vidū, mēs meklējam cilvēkus un organizācijas, kas apzinās savu nozīmi un pieprasa, lai tām tiktu piešķirta nozīmība. Tev ir jāspēj pateikt, ka es vēlos vietu pie galda un tev ir jābūt drosmīgai apsēsties pie šī galda,” saka Holija.

Par īpaši nozīmīgu IHRC direktore uzskata sadarbību ar Baltijas Mantojuma tīklu (Baltic Heritage Network jeb Balthernet), kas apvieno Baltijas valstu arhīvus, bibliotēkas, muzejus, kā arī kultūras, pētniecības un diplomātiskās iestādes. Tajā pat laikā IHRC cenšas izveidot un nostabilizēt attiecības ar atsevišķu valstu pētniecības, kultūras un izglītības iestādēm. Meklējot partnerus institūciju vidū, pēc IHRC direktores domām ir skaidri jāapzinās sadarbības institūcijas vēlmes, vajadzības un iespējas.

Cer uz bibliotēkas celtniecības drīzu pabeigšanu. IHRC vadītājai šovasar notikusi tikšanās ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas vadītāju Andri Vilku un vairākiem citiem bibliotēkas pārstāvjiem apliecinājusi, cik ļoti nacionālā bibliotēka ir ieinteresēta sadarboties ar citām institūcijām vēsturisko materiālu saglabāšanā. “Bibliotēkas darbinieki dara ārkārtīgi iespaidīgu darbu, ņemot vērā sarežģītos ekonomiskos apstākļus, ar ko tie saskaras,” atzinīgus vārdus LNB darbiniekiem velta IHRC direktore. Kā pirmo konkrētās sadarbības iespēju ar Latvijas Nacionālo bibliotēku Holija min dalīšanos ar iespieddarbiem un informācijas apmaiņu par abu institūciju kolekcijās atrodamajiem materiāliem. Šovasar ar vairāku Mineapolē dzīvojošo brīvprātīgo latviešu palīdzību IHRC no savas kolekcijas atlasīja vairākus simtus trimdā izdotu latviešu iespieddarbu duplikātus, kurus tā būtu gatava nodot LNB rīcībā tikko kā bibliotēka šādu dāvinājumu būs gatava pieņemt. Tas savukārt ciešā mērā saistās ar piemērotas infrastruktūras izveidi šādu iespieddarbu uzglabāšanai. Holija apzinās, ka Latvijas Nacionālā bibliotēka šobrīd darbojas ar ierobežotiem resursiem un ka vēl joprojām tiek gaidīta jaunās bibliotēkas ēkas celtniecības pabeigšana.

Brīvprātīgie Minesotā dzīvojošie latvieši Anna Hobbs, Ausma Ģīga un Jānis Robiņš palīdz atlasīt Latvijas Nacionālajai bibliotēkai paredzētos trimdas latviešu iespieddarbus. (Foto: Ilze Ģarozā)

“Mēs ceram, ka bibliotēkas projekts virzīsies uz priekšu. Bet jo īpaši nozīmīgs mums ir personāla nokomplektēšanas jaunajums, jo mēs vēlamies būt droši, ka bibliotēkā būtu pietiekami liels un apmācīts personāls, lai cilvēki varētu piekļūt šiem brīnišķīgajiem materiāliem. Latviešiem ir tiesības piekļūt savai identitātei visā tās pilnībā,” norāda Holija.

Raugoties nākotnē, Holija cer, ka IHRC izdosies izveidot personāla apmaiņu ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, kas veicinātu izpratni un zināšanas par abu institūciju kolekcijās atrodamajiem materiāliem. Tāpat IHRC direktore saka, ka viņa cer uz ciešu sadarbību ar LNB tās kolekcijā atrodamo materiālu digitalizācijas procesā. Holija arī cer, ka centram izdosies izveidot veiksmīgu sadarbību arī ar Latvijas Valsts arhīvu.

“Amerikāņu archivāri, jo īpaši IHRC, raugās uz Amerikas latviešu literāro darbību kā uz milzīgu pienesumu mūsu imigrācijas kultūrai. Un mēs pēc savām labākajām interesēm vēlētos, lai tas tiktu atzīts arī Latvijā. Mēs to saredzam kā nacionālu resursu,” uzsver Holija.

Materiālus izmanto gan latvieši, gan amerikāņi. Šobrīd IHRC atrodamos materiā-

Godātie tautieši, mūzikas cienītāji, koncertapvienības abonenti!

MINESOTAS LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS valde sirsnīgi pateicas visiem koncertu apmeklētājiem, abonentiem un MLKA atbalstītājiem! Pateicoties Jūsu atsaucībai, iegādājoties abonentu kartes un ziedojot darba atbalstam, koncertapvienība var sākt jau divdesmit septīto darba gadu.

Lūdzam Jūs arī šogad atjaunot savu abonementu, vai kļūt par jauniem abonentiem, jo abonentu maksas garantē mums finansiālo bāzi, plānojot jaunus koncertus.

2010./2011. gada sezonā atkal rīkosim 2 koncertus:

1. MARGARITA KREINA - vijole; RŪDOLFS OZOLIŅŠ - klavieres

sestdien, 2010.g. ~~14. decembrī~~, latviešu baznīcā.

30. oktobrī, plkst. 3:00

2. sarunas par otro koncertu vēl turpinās, vairāk izziņosim vēlāk.

Sezonas abonementa kartes maksa paliek līdzšinējā \$40. Atsevišķa biļete \$23. studentiem \$5. Bērniem līdz 16 g.v. vecāku pavadībā ieeja brīva. Lūdzam pasūtīt sezonas kartes izlietojot pasūtījuma zīmi un nosūtīt to līdz ar samaksu Ritai Dronei 400 Groveland Ave.#1111, Minneapolis, Mn.55403. Čeki rakstāmi uz LATVIAN CONCERT ASSOCIATION vārda.

Piesaku/atjaunoju savu Minesotas Latviešu Koncertapvienības abonementu 2010./2011.g sezonai (diviem koncertiem)

Vārds, uzvārds.....

Adrese.....

Telefons.....

Lūdzu atsūtīt man.....abonementa kartes (\$40 katra)

Pievienoju samaksu \$.....

Ziedoju MLKA darba atbalstam \$.....

Kopā.....\$.....

Datums.....Paraksts.....

lus ļoti aktīvi izmanto gan pētnieki, gan radu rakstu izzinātāji no ASV, Baltijas un citām pasaulē valstīm. Tāpat IHRC pieejamos materiālus izmanto Minesotas universitātes studenti mācību priekšmetos, kuŗos tiek Amerikas imigrācijas vēsture un dažādu etnisko grupu imigrācijas akulturācijas pieredze.

Holija uzsver, ka Imigrācijas vēstures pētniecības centrs ir vieta, kur pastāv iespēja pētīt dažādās imigrācijas plūsmas šķautnes un kompleksās identitātes vienuviet. Šeit atrodas liecības gan par dažādu etnisko grupu kultūras dzīvi, politiskajām aktivitātēm, sociālas dabas problēmām, kā arī par tīri administratīviem un sadzīviskiem jautājumiem. "Mēs uzglabājam materiālus, kas ir saturā visbagātākie un no kuŗiem var iegūt visdažādākā veida stāstus," skaidro Holija.

Lai veicinātu dažādu archīvu materiālu izmantošanu, IHRC konkursa kārtībā piedāvā iegūt finansiālu pabalstu nokļūšanai Minesotā. Tāpat IHRC arī administrē Amerikas latviešu apvienības piešķirto stipendiju maģistrantūras un doktorantūras studentiem, kas ļauj kvalificētiem kandidātiem strādāt ar IHRC atrodamajiem latviešu materiāliem un vienlaikus iegūt gradu Minesotas universitātē.

Ilze Garoza.

(Raksts pārņemts no *Latvians OnLine*, 2010.09.18.)

Kādi augi pieminēti cilvēces grāmatu grāmatā? (turpinājums)

Bībelē ir pieminēti aptuveni 120 dažādi augi gan ar simbolisku nozīmi, gan tie, kas izmantoti pārtikā, medicīnā un citām vajadzībām. Tā ir kā pasaule pasaulē, kas aizved tūkstošiem gadu tālā pagātnē, stāstot par dabu un senā cilvēka dzīvi.

Vīģe (*Ficus carica*) - dabas brīnums.

"Tad viņu abu acis tika atvērtas, un viņi redzēja, ka viņi bija kaili, un viņi sašuva vīģes lapas un izveidoja sev priekšautus." Pirmā Mozus gr.3:7.

Vīģe ir pirmais augs, ko piemin Bībele. Vīģes lapa, ar kuŗu savu kailumu piesedz Ādams un leva, mūsdienās ir spēcīgs simbols un bieži lietota metafora. Kad senie ebrēji sasniedza Apsolīto zemi, pirmie augļi, kuŗus viņi nogaršoja, bija vīģes. Grieķu mītoloģijā vīģe ir Dionisa simbols. No vīģeskoka izgriezta Dieva statuetes, un pastāv uzskats, ka no tā bija gatavots arī Dionisa svētkos izmantotais milzīgais falls. Viduslaikos vīģeskoku plaši lietoja glezniecībā - no koksnes gatavoja gleznām pamatni.

Vīģes auglis patiešām ir dabas brīnums, jo neviens nav redzējis ziedošu vīģeskoku - ziedi atrodas ziedkopas gultnes iekšienē. Tur tos apputekšņo īpašas sugas lapsenes. Izveidojas augļkopa, ko sauc par sikoniju.

Granāts (*Punica granatum*) - īstais grēka auglis?

"Bet pie apakšējās vīles piestiprini mākslīgus purpura granātu ābolus ar ziliem, sarkaniem un karmezīna diegiem un zelta zvārguļus starp viņiem visapkārt.

Tāds lai ir Ārona tērps, lai skan, kad tas iet svētnīcā kalpot tā Kunga vaiga priekšā vai nāk ārā (...)." Otrā Mozus gr.28:33,35.

Jau kopš neatminamiem laikiem granātābols ir dzīvības, auglības un pilnības, arī mīlestības simbols, kuŗš minēts ne vien Bībelē, bet arī grieķu un romiešu mītoloģijā. Ebrēju tradīcijā granātābols simbolizē taisnīgumu. Katrā ābolā ir 613 sēklas, kuŗas atbilst Torā minētajiem 613 baušļiem. Pastāv uzskats, ka tieši granātābols bija Labā un Ļaunā atzišanas koka auglis - aizliegtais ābols, ko apēda Ādams un leva. Eiropā ābolu par grēka augli sāka uzskatīt tikai viduslaikos. Mūsdienās granātābolu uzskata par vērtīgu dabīgo antioksidantu avotu, tas ir bagāts ar C vitamīnu, kāliju un minerālvielām. Mizas lieto dažādos uzlējumos, sēklu eļļu izmanto skaistumkopšanā.

Nātres (*Urtica sp.*) - sliņķu zīme.

"Es gāju gar sliņķa tīrumu un gar nejēgas vīna kalnu; Un redzi, tur auga vienīgi nātres, vīna dārzs bija pilns dadžu, un akmeņu iežogojums ap to bija sabrucis."

Salamana pamācības 24:30-31.

Nātres un dadži simbolzē slinkumu jau tūkstošiem gadu garumā. Tomēr nātres ir vērtīgs augs, jo kā senāk, tā arī mūsdienās to lapas vāra zupās un ēd svaigas, kaltē un pievieno tējām. Arī nātru alum un vīnam ir senas tradīcijas. Eiropas un Āzijas tautās no nātru un linu pavediena darināja apģērbu.

Kanēlis (*Cinnamomum zeylanicum*) - dārgāks par zeltu.

"Un tas Kungs sacīja Mozum: "Paņem sev vislabākās svaidāmās zāles; visšķīstākās, dārgākās mirres pieci simt seķeļu, kā arī kanēli, pusi no iepriekšējā svara, proti, divi simt piecdesmit seķeļu, un kalmes arī divi simt piecdesmit seķeļu(..)" Otrā Mozus gr.30:22-25.

Tulkojumā no grieķu valodas kanēlis nozīmē "ideāla garšviela". Iespējams, tāpēc Senajā Grieķijā par 35kg kanēja varēja iegūt 5kg zelta. Bībelē aprakstītajos reģionos to, visticamāk, importēja, jo kanēlis dabā aug Āzijas dienvidaustrumos. Vecajā Derībā pat minēts, ka kanēlis ir vērtējams augstāk par zeltu.

Kalme (*Acorus calamus*) - arī Tutanhamona kapenēs.

"Tu nepirki Man par naudu smagzīgas kalmes un nemieloji Mani ar savu kaujamu upuņu taukiem(..)" Prav.Jesajas gr.43:24.

Pēc latviešu Jāņiem tik neatvairāmi smaržojošo kalmju dzimtene ir Āzijā Sumeri no kalmēm darināja viraku, bet indieši vārīja tēju, lai atjaunotu spēkus, mazinātu drudzi vai vēdersāpes. Sagrieztu kalmju sakni viņi lika uz ievainojumiem. Kalmju daļiņas atrastas arī Ēģiptes faraona Tutanhamona kapnenēs. Senāk ticēja, ka kalme palīdz saglabāt jaunību, nes laimi un sarga no ļaunā. Eiropieši kalme iepazīna tikai viduslaikos. Ar to lapām izklāja baznīcu grīdas, jo tās atsvaidzināja gaisu un līdzēja pret dažādiem kaitēkļiem, piemēram, blusām. Kalme stādīja arī pie ūdens ņemšanas vietām. Ja tās slikti auga, bija skaidrs, ka dzeramais nav tīrs.

Mūsdienās kalme izmanto ārstniecībā un kosmētikā, pārtikas un arī alkoholisko dzērienu rūpniecībā, lai aromatizētu, piemēram, aperitīvus un liķierus.

Dilles (*Anethum graveolens*) - pret žagām.

"Vai nav tā? Kad arumi ir nolīdzināti, viņš taču kaisa dilles un dēsta ķīmenes, un sēj kviešus rindās un miežus norādītā vietā un gar malu vēl ko citu."

Prav.Jesajas gr.28:25-27.

Dilles mēdz dēvēt par sprediķu augu. Kā vēsta nostāsti, bērniem tās dotas košļāt pirms iešanas baznīcā, lai nerautu žagas, kas traucēja mācītājam sacīt sprediķi.

Mirres (*Commiphora sp.*) - deva dzert krustā sastajiem.

"Un namā iegājuši, tie ieraudzīja bērnu līdz ar Mariju, viņa māti, un tie viņu pielūdza. Tad tie atvēra savas mantas un dāvāja viņam zeltu, viraku un mirres."

Mateja ev.2:11.

Ne velti trīs Austrumu gudrie tikko dzimušajam Jēzum dāvanā atnesa ne vien zeltu, bet arī mirres - vienu no senākajiem ārstniecības augiem, kuŗa aromātiskos sveķus izmanto kvēpināmo zāļu un svēto svadīšanas eļļu sastāvā. Senie ēģiptieši dzintarkrāsas sveķus izmantoja balzamēšanā. Mirres bija arī ebrēju muitas prece. Tās sajauc ar vīnu un deva tiem, kuŗi bija sodīti uz nāvi, sitot krustā. Maisījums radīja nejutību. Marka evaņģelijā teikts, ka romiešu kaŗavīri šādu dzērienu piedāvāja arī Jēzum, bet viņš to nepieņēma. Mūsdienās mirru eļļu iz-

manto smaržu ražošanā un kosmētikā. Medicīnā mirru tinktūru lieto, piemēram, mutēs gļotādas iekaisumu gadījumā.

Kermes ozols (*Quercus coccifera*) - krāsai un kafijai.

“Tā Jozua tanī dienā slēdza derību ar tautu, deva Israēla bērniem Sichemā likumus un iekārtoja viņiem taisnu tiesu. Un Jozua rakstīja šos vārdus Dieva bauslības grāmatā, un viņš ņēma lielu akmeni un uzstādīja zem ozola, kas bija pie tā Kunga svētās vietas.” Jozuas gr.24:25-26.

Šo mūžzaļo koku Bībelē dēvē par Ābrama ozolu, un tā ir visbiežāk sastopamā ozolu suga Palestīnas akmeņainajos pakalnos. Dižākais ozols - septiņus metrus apkārtmērā un 27 metrus augsts - iezīmē kādreizējā tirdzniecības centra Mamres atrašanās vietu. Sīrijā un Palestīnā no Kermes ozola ieguva sarkano krāsu, bet no zilēm gatavoja kafiju.

(Raksts *Bībeles dārzs* pārņemts no “Ilustrētā Pasaules vēsture” 4.2010. Materiāls sagatavots sadarbībā ar Latvijas Universitātes Botānisko dārzu.)

Kāpēc Lieldienas katru gadu svin citā datumā? Kristus augšāmcelšanos svin, vadoties pēc saules un mēness kalendāra.

Kā nosaka datumu, kad svinēt Kristus augšāmcelšanos? (Artūrs Ostrakovskis)

Lieldienu datums patiesi katru gadu ir cits, jo atkarīgs no mēness fazes. Lieldienas svin pirmajā svētdienā pēc pilna mēness iestāšanās, kad aizvadīta pirmā astronomiskā pavasaļa diena. Pavasaļa ekvinoxija ir 20. vai 21. martā. Tad saules diska centrs šķērso debess ekvatoru un kā diena, tā nakts ir divpadsmit stundu gara. Tā, piemēram, pirms diviem gadiem astronomiskais pavasaris iestājās 20. martā. 21. martā sekoja pilns mēness, kas bija piektdiena, tāpēc jau 23. martā kristīgā pasaule svinēja Lieldienas. Vēl agrāks datums šim notikumam var būt tikai 22. marts.

Kristus augšāmcelšanās ir cieši saistīta ar jūdu Pashā svētkiem, jo saskaņā ar Jaunās Derības liecībām Jēzus nāve bija Pashā svētkos, kuņus svin dienā pirms pirmās pilna mēness dienas pēc pavasaļa sākuma. Jūdi Pashā svētkos piemin atbrīvošanos no Ēģiptes verdzības. Pirmie kristieši aiznākošo dienu pēc Kristus krustā sišanas, kuņā viņš parādījās saviem mācekļiem, nosauca par Kunga dienu. To kristīgā baznīca sāka svinēt kā Kristus augšāmcelšanās dienu. Tomēr kristietības pirmsākumos noteikt īsto Lieldienu dienu bija sarežģīti, tāpēc nereti draudzēm bija atšķirīgi svinēšanas datumi.

325. gadā Nīkajas koncilā teologi atteicās no likuma, ka Lieldienas svinamas vienlaikus ar Pashā svētkiem, un noteica, ka tās jāsvin svētdienā pēc pirmās pilna mēness dienas pēc pavasaļa sākuma. Taču neskaidrības tas nenovērsa. Romas impērijā par pavasaļa sākumu bija dažādi viedokļi, turklāt arī noteikt īsto pilna mēness dienu nebija tik vienkārši. 525. gadā Dionisijs Eksigijs kā pavasaļa sākumu noteica 21. martu. Tomēr tikai 800. gadā, kad valdīja Kārlis Lielais, visa kristīgā pasaule sāka svinēt Lieldienas vienā datumā. Šī vienprātība ilga nepilnus 700 gadus, jo 1582. gadā pāvests Gregors veica kalendāra reformu.

Katoļi un evaņģeliskie kristieši pieņēma jauno kalendāru, bet lielākā daļa pareizticīgo kristiešu palika pie vecā Juliāna kalendāra.

Lieldienas ir viens no baznīcas nozīmīgākajiem notikumiem. Kad šajā dienā sievas agri nāca pie Jēzus kapa, viņas atrada to tukšu. Evaņģelists Lūka raksta: “Kad tās nezināja, ko darīt, tad pie tām piestājās divi vīri spīdošās drēbēs. Un kad tās pārbijušās nolaida acis uz zemi, viņi tām sacīja: ‘Ko jūs meklējat dzīvo pie mirušiem? Viņš nav šeit, bet augšāmcelies.’”

(Pārņemts no “Ilustrētā Pasaules Vēsture” 4.2010. Izmantots Latvijas Evaņģeliski luteriskās baznīcas sagatavotais skaidrojums.)

###

PATEICĪBAS

###

Izsakām visdziļāko pateicību visiem, kuŗi piedalījās, palīdzēja, un citādi izteica līdzjūtību izvadot mūsu mīļo māmiņu Annu Ozoliņu šī gada 13. jūlijā.

Nav vārdu kā pienācīgi visiem pateikties. Mācītāja Maija Cepure-Zemmele izpalīdzēja ne tikai ar labiem ieteikumiem, bet arī ar skaistiem vārdiem novadot izvadīšanas dievkalpojumu. Draudzes koris Gunas Kalmītes Skujiņas vadībā burvīgi nodziedāja pēdējo atvadu mammai ar dziesmu "Kaut būtu vārdos uguns spars". Baudījām draudzes Dāmu saimes bagātīgi sarūpēto bērņu mielastu ar latvisko ēdienu un ar skaisti klātiem galdiem. Pateicība arī visiem, kas ziedoja baznīcai un Gaŗezeram mamma piemiņai, sūtīja brīnišķīgus ziedus pēdējām atvadām, un par mīļiem vārdiem līdzjūtības kartiņās.

Zaudējums ir liels un nesagaidīts, bet sērās sirds mierināta ar to, ka mamma iegājusi jaunā dzīvībā, un gaidām ar viņu un tēti atkal tikties mūžīgā mājvietā pie Dieva. Mammai pie sienas bija ierāmēti vārdi "Esi stiprs un drošs! ,Nebīsties un nebailojies! Jo tas Kungs, tavs Dievs, ir visur ar tevi, kurp vien tu esi." (Jozuas 1,9.)

Ar mīlestību Mētra, Edīte un Kristīne ar ģimenēm.

Mīļš paldies mācītājai Maijai Cepurei-Zemmelei par Inta Bušēvica izvadīšanu. Paldies Zintai Ponei par bērņu mūziku. Sirsnīgs paldies ikvienam, kas piedalījās Inta izvadīšanā un bērņu mielastā, un Aldonai Ponei par mielasta izkārtošanu. Sevišķa pateicība Tālavijas konventa locekļiem, kas ar ziediem, goda sardzi un ar dziesmu atvadījās no Inta. Paldies visiem, kas ziedoja Inta piemiņai. Nauda nodota draudzei; mēs vēlētos izkārtot, ka ziedojumi aiziet kādai trūcīgai lauku skolai Latvijā.

Pateicībā Vilis un Aija Vikmaņi.

###

SLUDINĀJUMI

###

"Latvian American Shipping Line" nākošā reize Mineapolē

ceturtdien, 28. oktobrī plkst. 12:00

pie latviešu drauzes nama - 3152 - 17th Ave. So., Mineapolē.

Vai Jums māja pārpildīta? Vai vēlaties izretināt latvisko mantu krājumus?

Draudzes Ziemsvētku tirdziņā varēsīm pārdot Jūs tautiskās mantas - "Lietotas" mantas ir vēl derīgas - spilveni, audumi, keramika, koka izstrādājumi, gleznas, prievītes, rotas u.c. No ienākuma - 20% baznīcai, 80% paliktu Jums.

Lūdzu sazināties ar Ausmu Ģigu (651-644-0886) vai Maiju Zaesku (763-972-2521).

Varu jums palīdzēt **MĀJU PIRKŠANĀ** vai **PĀRDOŠANĀ!**

To daru visā Dvīņu pilsētu rajonā vairāk nekā 25 gadus.

Ar jautājumiem, lūdzu zvaniet katrā laikā: **MĀRIS KURMIS** - Counselor Realty -
612-558-6784 (mob.), 952-476-1832 (mājās).

Visi dzer tēju... "**LaSociete du The**" tējas veikals jau pastāv piecpadsmit gadus - piedāvā tējas no visas pasaules. Veikalā var iegādāties vairāk nekā 200 tēju šķirnes - baltās un zaļās un daudzas citas tējas. Tur ir galdiņi, kur baudīt šīs daudzās un dažādās tējas uz vietas, kā arī var iegādāties piederumus tējas pagatavošanai un dāvanām.

Veikals ir **atvērts** no pirmdienas līdz piektdienai no plkst.12:00 līdz 18:00, sestdienās no 10:00 līdz 18:00, svētdienās slēgts.

Savā veikalā laipni ielūdz īpašnieks **Tony Ruggiero** un **Božena Dimants**.

Viņi sniegs izsmiejošu informāciju par visu, kas saistās ar tējām.

Adrese - 2708 Lyndale Ave. So., Mineapolē 55408, www.Teashop.us; tālr. 612-871-5148.

Izkārtoju mājas izpārdošanu (*Estate Sales*).

Vai Jūs pārceļaties, vai jālikvidē mājas iekārta? Jāatbrīvo māja no mēbelēm, traukiem, sīkumiem, utt.? **Es varu Jums palīdzēt.**

* Izšķiroju mantas (sazinoties ar ģimeni) - ko paturēt ģimenē, ko pārdot, ko izmest.

* Sakārtoju mantas pārdošanai. * Nocenoju pārdodamās mantas un izsludinu.

* Vadu pārdošanu / *Estate Sale*. (Aizvedu palikušās mantas uz labdarības org.).

Maija Zaeska: 763-972-2521 (mājās); **952-454-4172** (kabatas); zaeska@frontiernet.net

Mājaslapa latviešiem Minesotā! ar sekojošu adresi:

<web.mac.com/latviansinminnesota>

(Tā kā šis ir "Mac" produkts, tad nevar lietot parasto <[>\)](http://www.>>, bet tajā vietā ir jāsāk ar <<a href=)

Tiklētājs Jānis Robinš <janisro@comcast.net> labprāt pieņem rakstus un paziņojumus, īpaši PDF formatā.

*** Draudzes e-pasta adrese: mndraudze@gmail.com

*** Draudzes mājas lapa: www.mndraudze.org

Draudzes darbinieku KANCELEJAS STUNDAS

Otrdienās - darbvede Elga Pone, 10:00-14:00 dienā.

Trešdienās - māc. Maija Cepure-Zemmele, 10:00-13:00 dienā. -
kasieris Vīsvaris Ģiga, 10:00-14:00.

Ceturtdienās - māc. Maija Cepure-Zemmele, 10:00-13:00 dienā. -
darbvede Elga Pone, 10:00-14:00.

Draudzes kanceleja: 612-722-4622. Mācītājas kanceleja: 612-722-0174; mājā: 763-546-8178.

Ja vēlaties runāt ar māc. Maiju Cepuri-Zemmelī, tad lūdzu zvaniet uz viņas mājām 763-546-8178, vai ja ir vēlšanās satikties, tad sazvanoties tādu var izkārtot.

Draudzes locekļus, kuŗi vēlētos mācītāju satikt runas stundu laikā, lūdzam pirms izbraukšanas zvanīt uz baznīcas kanceleju. Iespējams, ka neparedzētu apstākļu dēļ mācītāja ir izbraukusi. Ja baznīcas durvis darba laikā ir slēgtas, lūdzam piezvaniet durvju zvanu (augšējais zvans-augšējam stāvam, apakšējais zvans-lejas stāvam)

Church Services and Calendar of Events

October

Saturday - 2nd - 7:00 AM to 8:00 PM - Voting in Election for Latvia's 10th Saeima (parliament) - at the Church.

Saturday - 2nd to 25th - The Artist in Exile - Latvian Refugee Art Exhibit - at the Church.

Sunday - 3rd - 10:00 AM - Harvest Festival Church Service with Holy Communion and address to children (and Sunday School); Choir will sing.
After the service - fellowship and luncheon.

Sat.-Sun - 9th-10th - Midwest region Church leaders Conference - at the Church.

Sunday - 10th - 11:30 AM - Church Service with Holy Communion and church Choir. Sermon by guest Pastor Dr. Jānis Keggi; also participating: Pastor Dr. Sarma Eglīte, Bishops Lauma Zušēvica and Gunārs Lazdiņš and others. Fellowship and lunch after the Service.

Saturday - 16th - 6:00 PM - Candlelight Service at Crystal Lake Cemetery.

Sunday - 17th - 10:00 AM - Church Service followed by fellowship and a look back at the Saeima (parliament) elections in Latvia (Ilze Garoza and Valdis Miķelsons).

Sunday - 24th - 10:00 AM - Church Service followed by fellowship. Church members who traveled to Latvia recently will talk about their experiences.

Saturday - 30th - 3:00 PM - CONCERT - *violinist* Margarita Kreina and *pianist* Rūdolfs Ozoliņš - MN Latvian Concert Association - at the Church

Sunday - 31st - 10:00 AM - Reformation Sunday Church Service with Holy Communion and special music. During fellowship after the service, Pastor Maija and Ivars will talk about the courses they attended - Luther Theological Foundation for Social Ethics.

November

Saturday - 6th - 4:00 PM - Lecture by Theology graduate student Una Stroda, sponsored by the Pastor Dr. M.K. Gulbis Fund.

Sunday - 7th - 10:00 AM - Church Service with Holy Communion and address to children (and Sunday School). Sermon by Theologian Una Stroda. Fellowship after the service, followed by lecture by Una Stroda.

